

ENERGETICKÉ ZDROJE A SYSTÉMY PRO BUDOVY

František HRDLIČKA

***Czech Technical University in Prague, Czech Republic
Faculty of Mechanical Engineering***

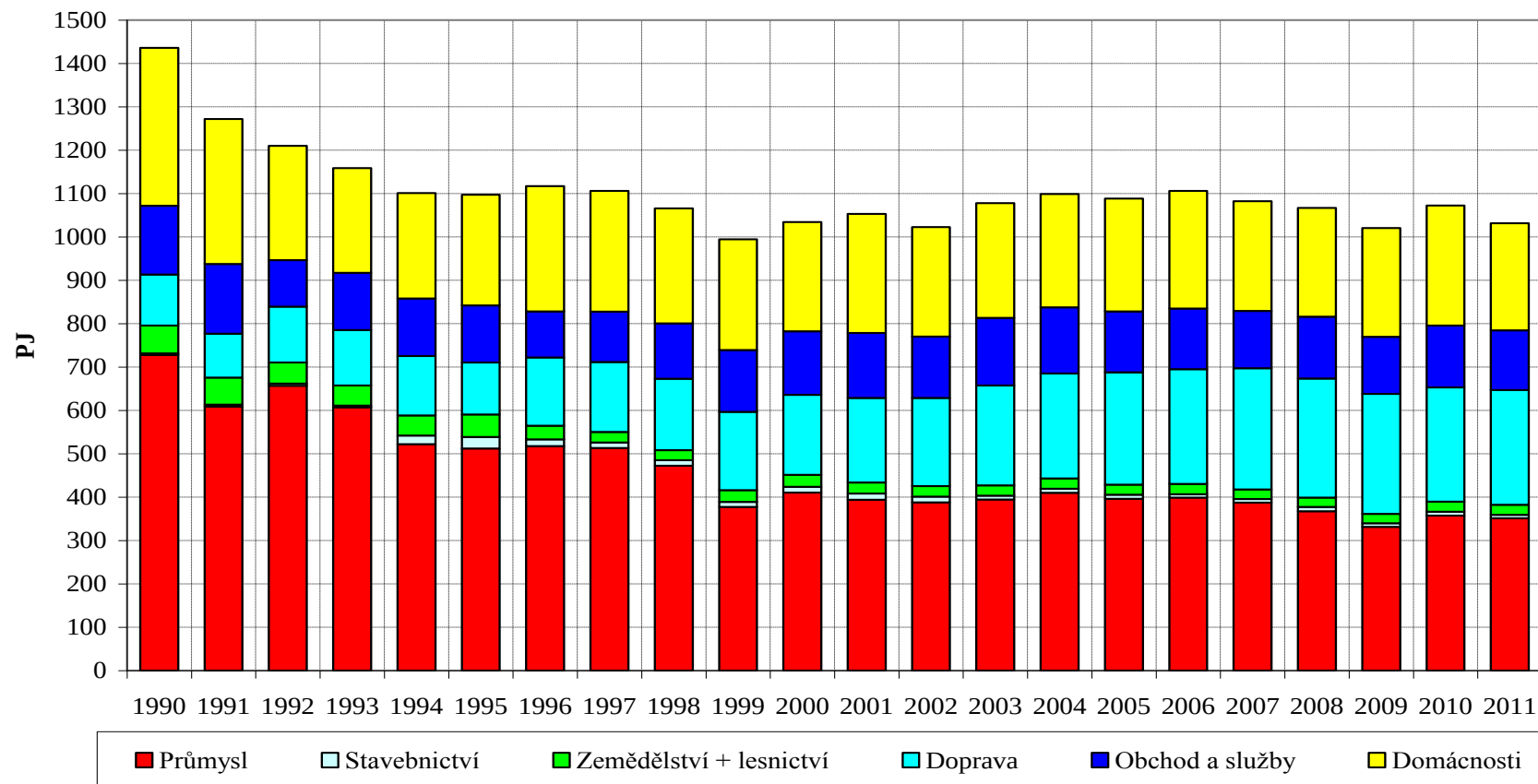
Směrnice EU důležité pro koncepci zdrojů pro budovy

- 2010/31/EU energetická náročnost budov
- 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.
-
- 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie.
-
- 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku.
-
- 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov.“.
- **Directive 2012/27/EU of 25 October 2012 on energy efficiency**

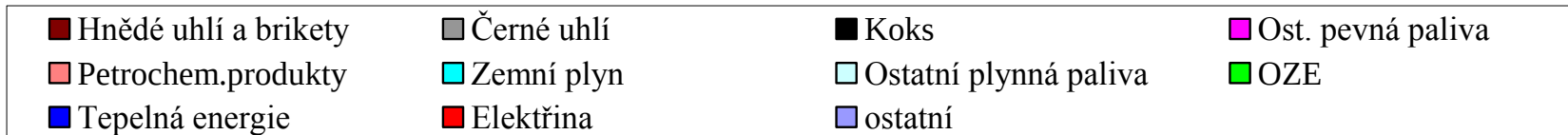
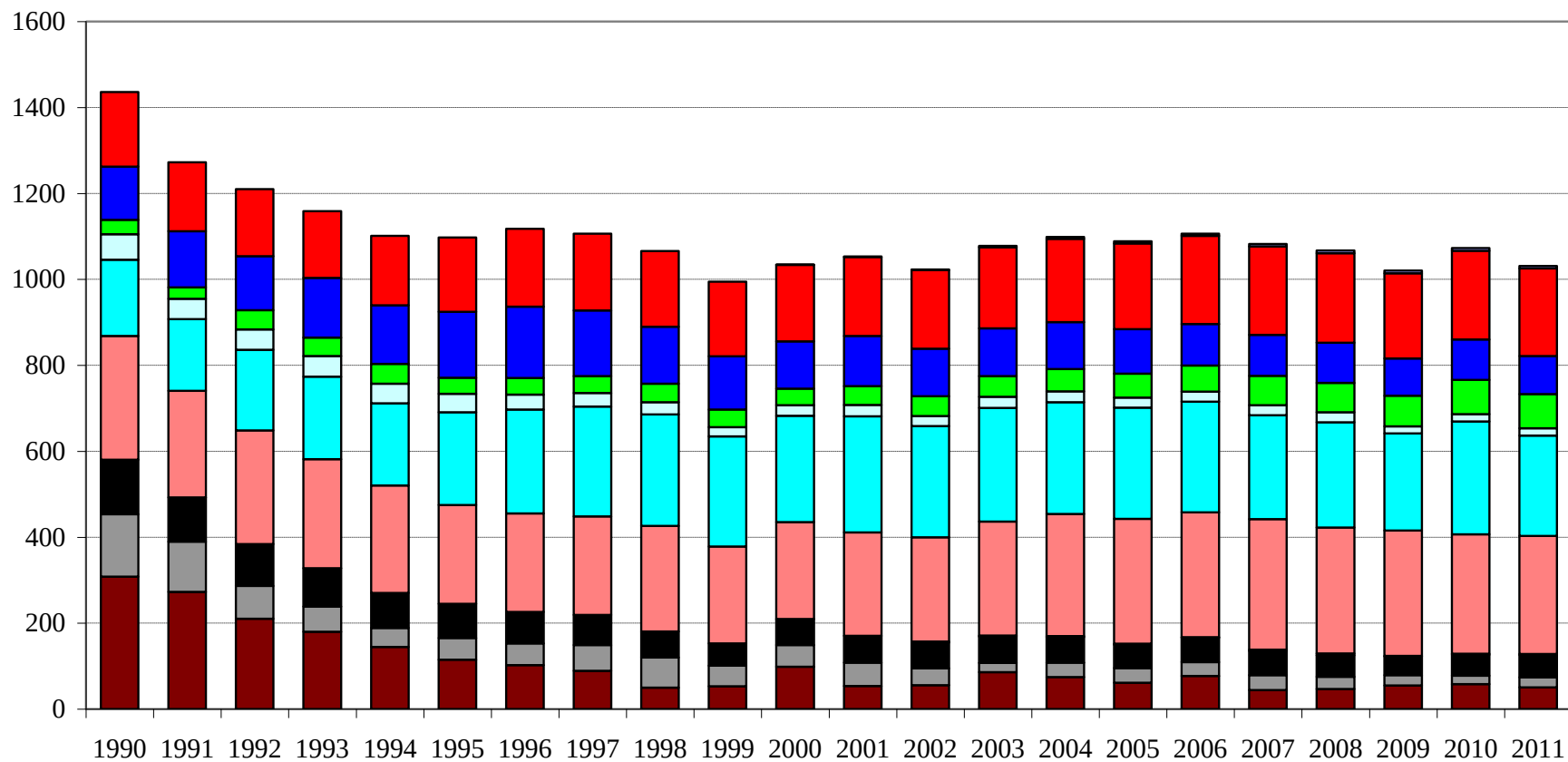
PODÍL ENERGIE PRO BUDOVY

- **EU uvádí hodnotu 40 % z hrubé konečné spotřeby energie**
  - **V ČR lze skutečnou spotřebu energie pro budovy odhadnout:**
    - 1. Domácnosti 26 %**
    - 2. Obchod a služby 13 % (včetně technologií výroby u živnostníků)**
- Proto pro ČR lze odhadnou spotřebu energie pro budovy na cca **35 %****

Vývoj konečné spotřeby energie podle sektorů

Vývoj konečné spotřeby energie (PJ)

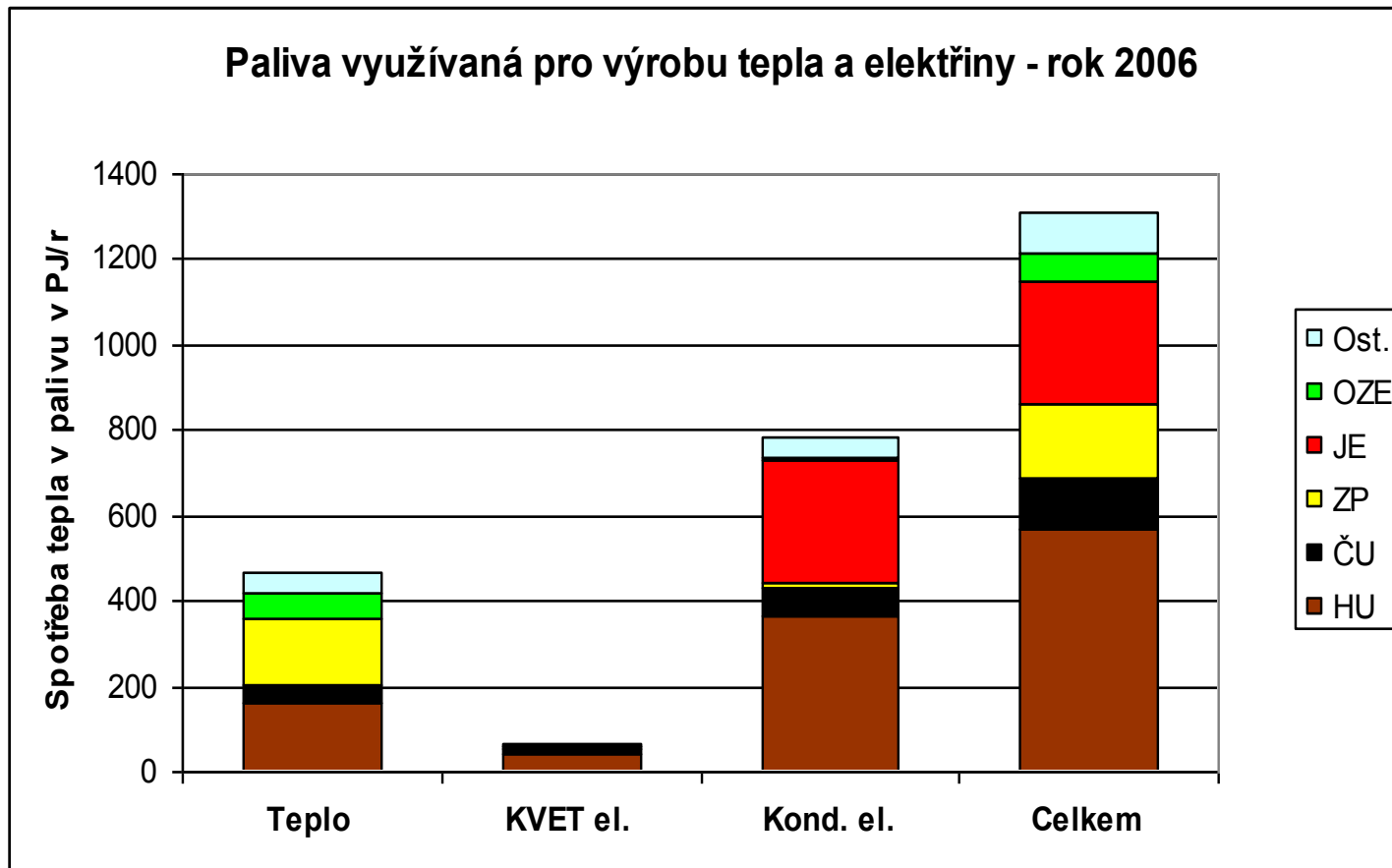
HRUBÁ KONEČNÁ SPOTŘEBA

- **Jedná se o spotřebu energií bez ztrát transformacemi primární energie**
- **Hlavní ztráty transformacemi v pořadí klesající účinnosti (rostoucí ztráty):**
  - 1. Černé uhlí – koks ($\eta \approx 90 \%$)**
  - 2. Ropa – petrochemické produkty ($\eta \approx 85 \%$)**
  - 3. Primární palivo – teplo z uhlí ($\eta \approx 79 \%$)**
  - 4. Primární paliva – elektřina ($\eta \approx 36 \%$)**

ZMĚNY SPOTŘEB TEPLA, ELEKTŘINY A OZE

PJ	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Δ2011- 1990
OZE	33,9	37,2	39,1	56	60,4	68	67,9	71,2	79,4	80,1	46,2
Tepelná energie	123,9	153,4	109,8	103,7	96,9	95,2	93,3	86,7	94,2	87,9	-36
Elektřina	173,4	173,1	177,8	199	205,3	206,1	208,9	197,7	206	204	30,6
El.zdroje	485,52	484,68	497,84	557,2	574,84	577,08	584,92	553,56	576,8	571,2	85,68
%											
OZE	100,00%	109,80%	115,40%	165,30%					234,60%	236,30%	
Tepelná energie	100,00%	123,80%	88,70%	83,70%					76,00%	70,90%	
Elektřina	100,00%	99,80%	102,50%	114,80%					118,80%	117,60%	

SPOTŘEBA PRIMÁRNÍCH PALIV NA PRODUKCI 380 PJ TEPLA A 200 PJ ELEKTŘINY

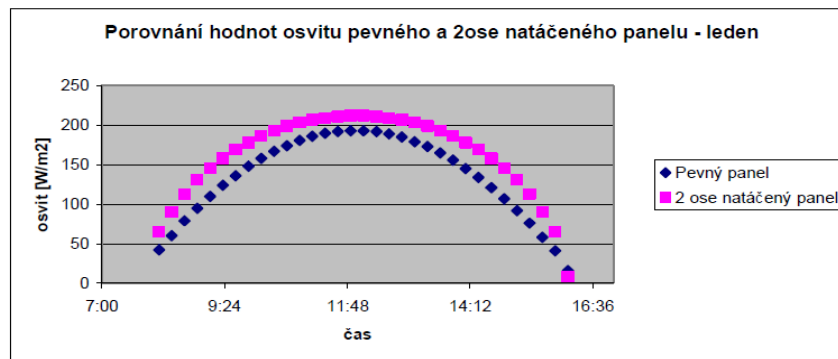
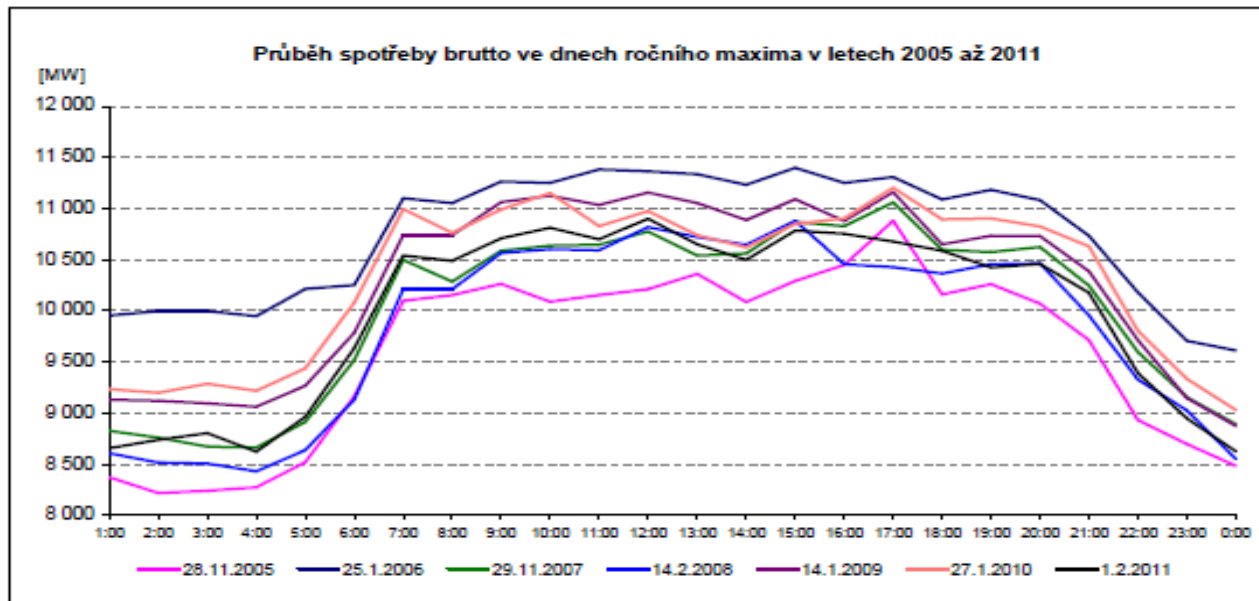
TYPY ZDROJŮ ELEKTRICKÉ ENERGIE

- 1. TVRDÉ ZDROJE – dodají energii podle okamžité potřeby až do výše svého instalovaného výkonu**
  - základní výkon (fosilní paliva + biomasa)**
  - pološpičkový výkon (plyn, olej, průtočné vodní)**
  - špičkové + modulace (přečerpávací vodní, plynové a olejové s rychlým startem)**
- 2. STOCHASTICKÉ ZDROJE – bez akumulace dodají energii v závislosti na okamžitých přírodních, meteorologických a geografických podmínkách (energie větru a slunce)**

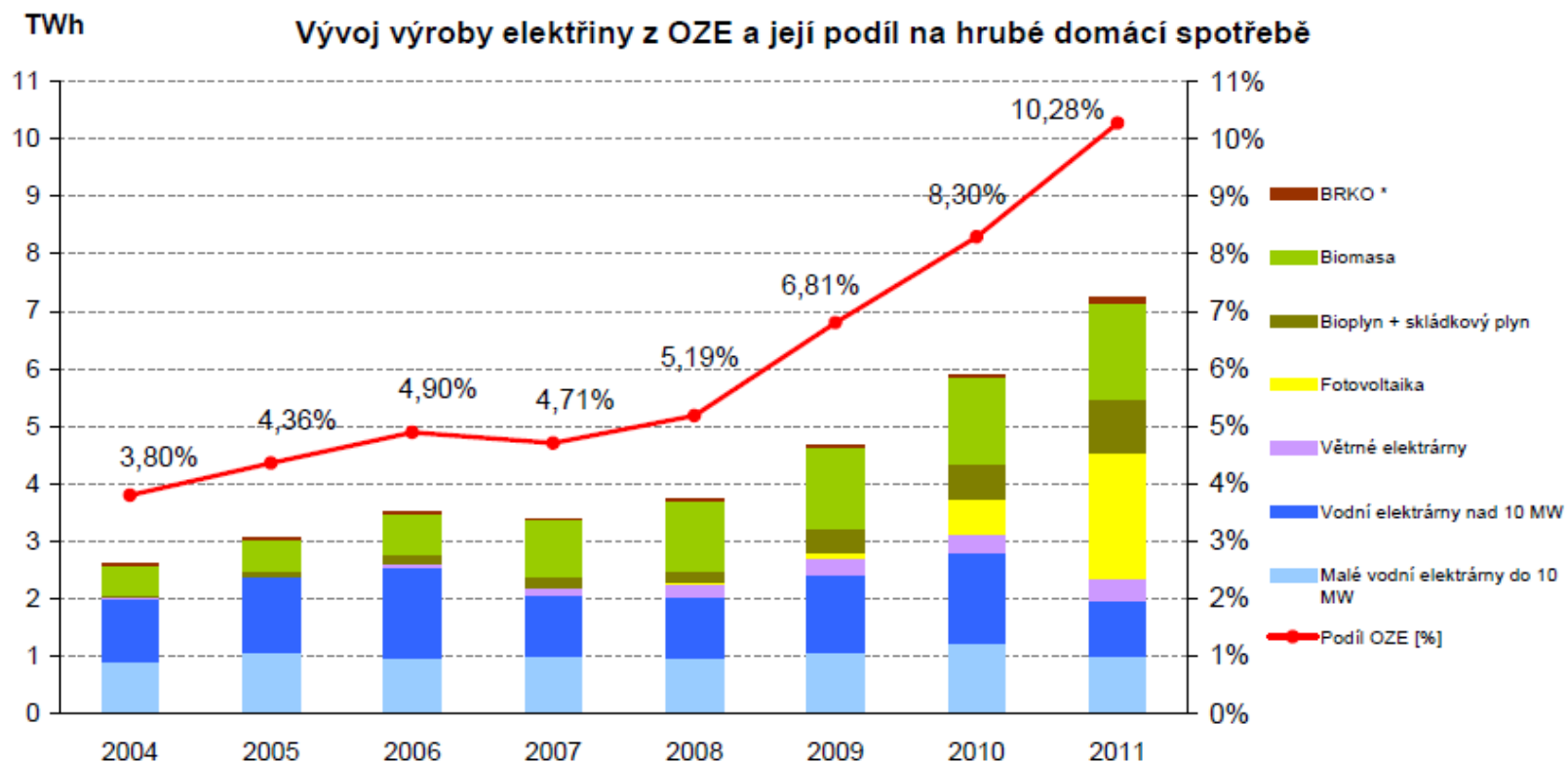
VLASTNOSTI STOCHASTICKÝCH ZDROJŮ

- **nízké využití instalovaného výkonu (nízký „load factor“ – v ČR u větrných elektráren kolem 21 % a u fotovoltaických je necelých 12 %).**
- **Vysoká účinnost přeměny primární energie**
- **Vysoké investiční náklady**
- **Nízké provozní náklady**

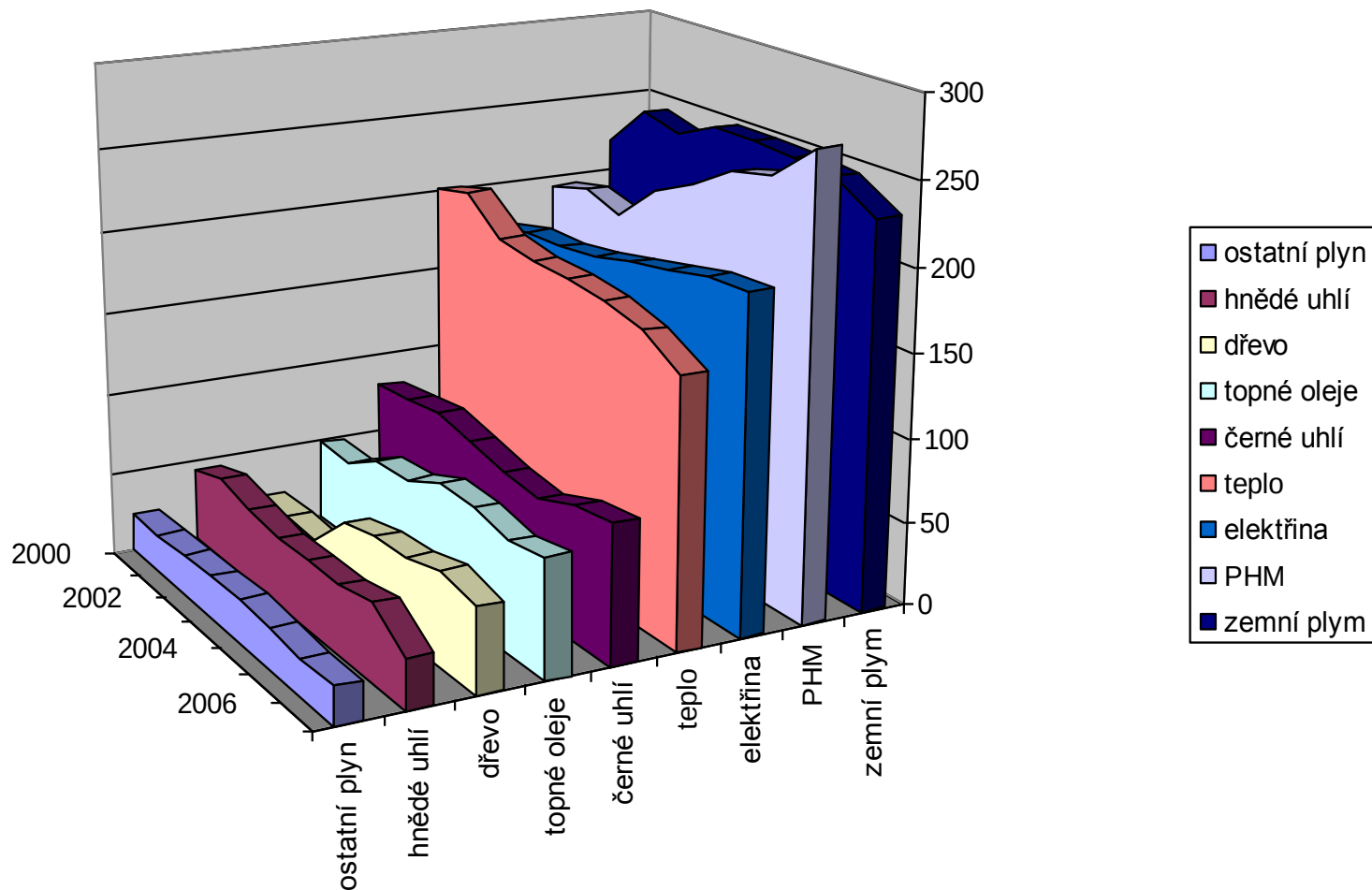
Průběh lednového denního maxima spotřeby elektřiny (Zdroj ERÚ) a příspěvek 1 m² (0,5 kW instalovaného výkonu) fotovoltaického panelu.

Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů kryje 10,28 % ze spotřeby elektřiny ČR, podíl těchto zdrojů na instalovaném výkonu je však téměř 25 %

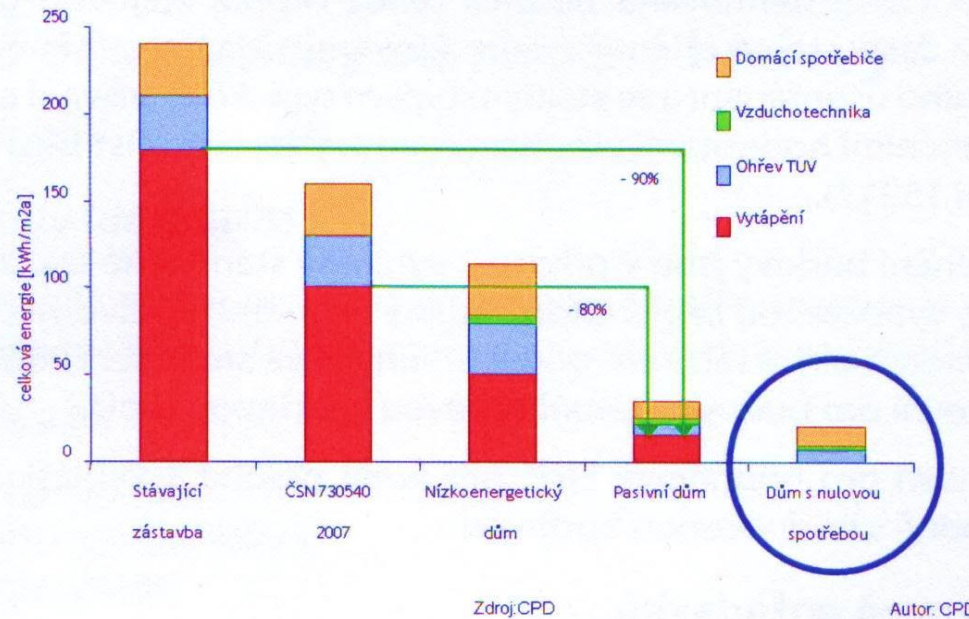

NÁRŮST ELEKTŘINY 2,3 %/rok, PHM O 6 %/rok, TEPLA pokles 2,8 %/rok

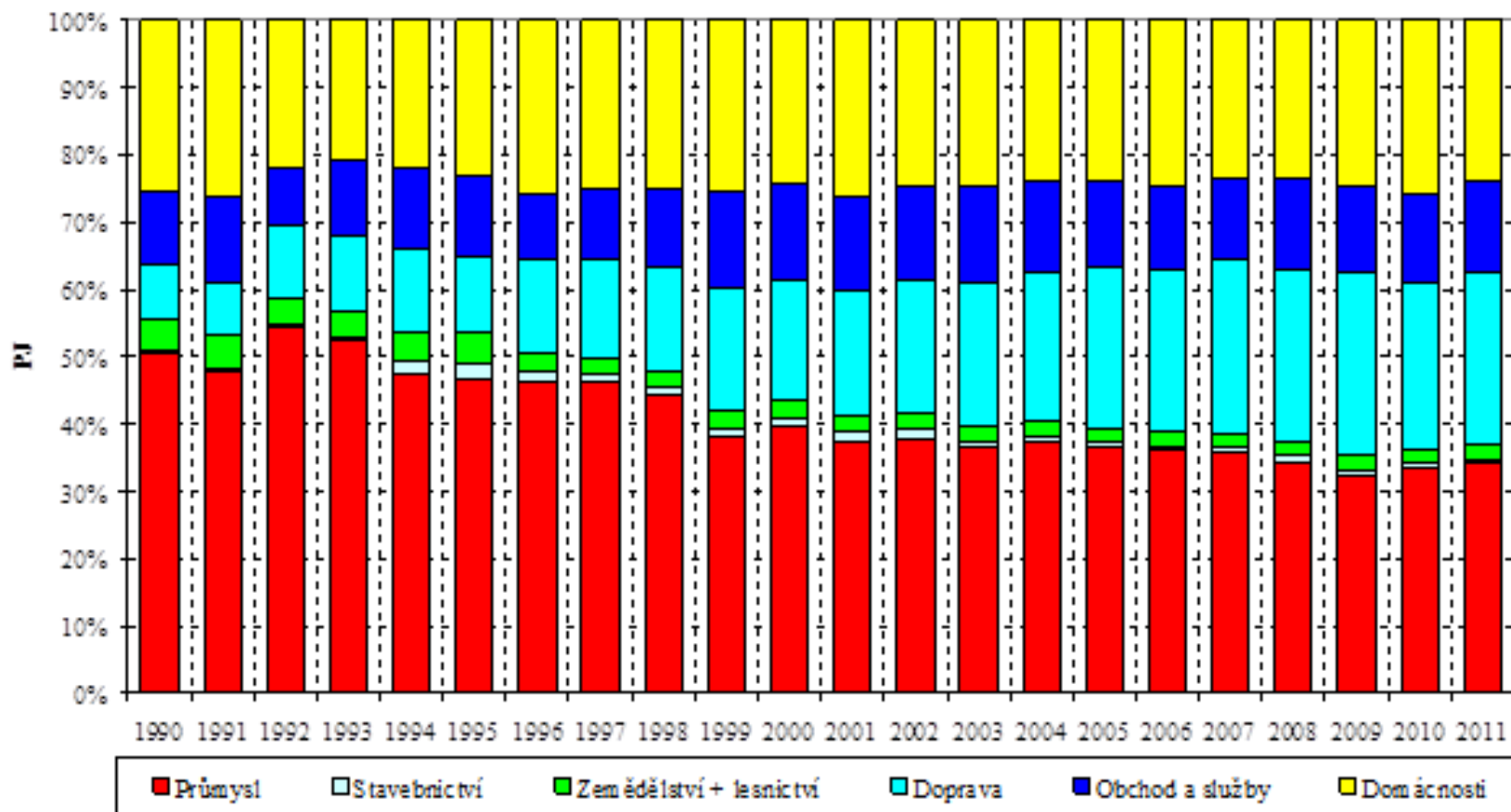
PASIVNÍ DŮM

POROVNÁNÍ POTŘEBY ENERGIE

ŘEŠÍ PROBLÉM SNÍŽENÍ SPOTŘEBY PRO BUDOVY ZATEPLOVÁNÍ, KDYŽ SPOTŘEBA TEPLA KLESÁ 10 ROKŮ O VÍCE NEŽ 2% ROČNĚ?

Vývoj konečné spotřeby energie podle sektorů

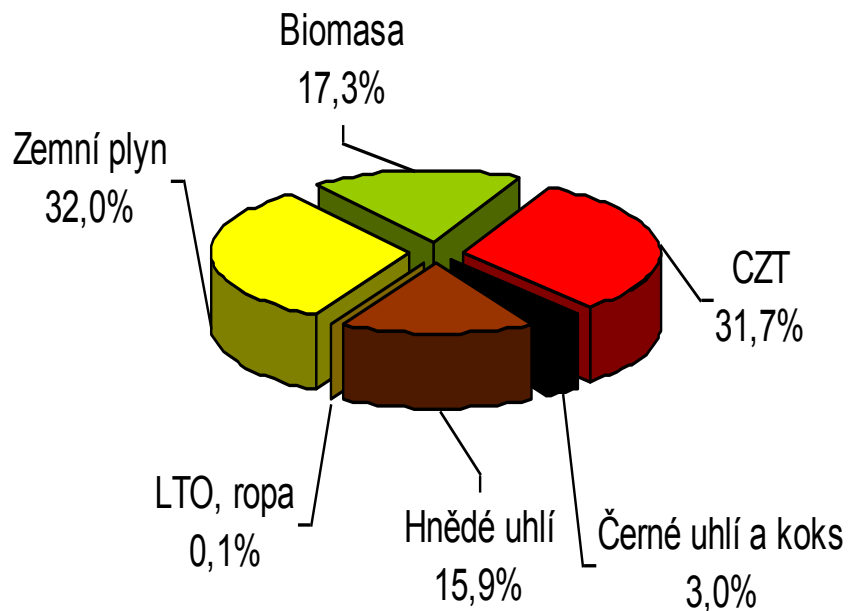

Directive 2012/27/EU of 25 October 2012 on energy efficiency

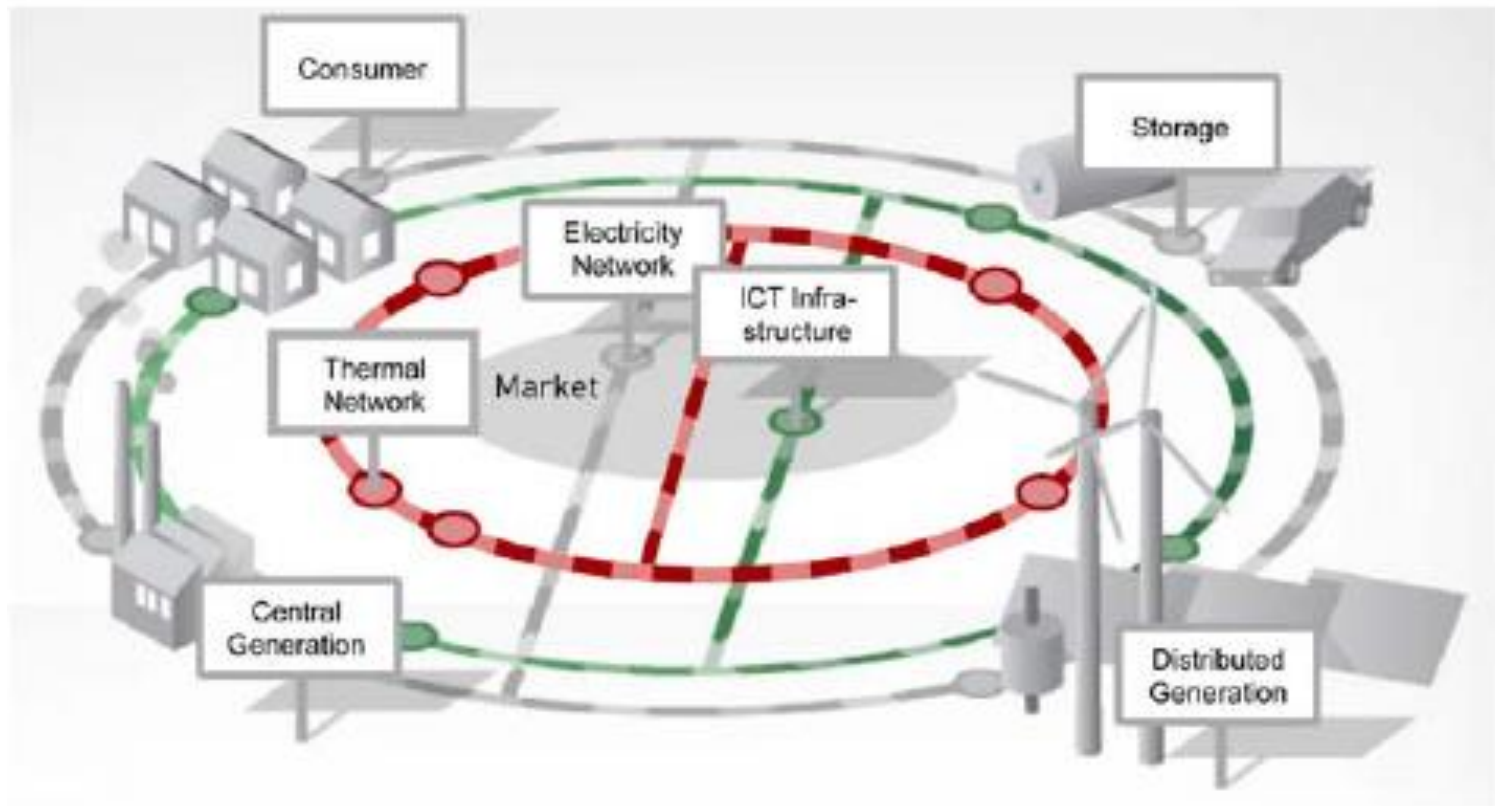
- **3% užitné plochy objektů státu ročně uvést do nízkoenergetického standardu**
- **Povinný podíl OZE 50 %**
- **Vysokoúčinná kogenerace s úsporou 10 % paliva oproti oddělené výrobě elektřiny a tepla (chladu)**

PROCENTUÁLNÍ SKLADBA ZDROJŮ TEPLA PRO DOMÁCNOSTI

SOUČASNÉ TYPY CENTRÁLNÍCH ZDROJŮ PRO BUDOVY NEBUDOU PO ROCE 2020 POUŽITELNÉ

DĚKUJI ZA POZORNOST

***Porovnání průměrné roční výroby elektrické energie vyrobené
v podmínkách ČR z 1000 MW instalovaného výkonu v uhelné,
v jaderné, fotovoltaické a ve větrné elektrárně.***

ZDROJ	INSTALOVANÝ VÝKON [MW]	ROČNÍ VÝROBA [GWh]	Pozn.
Jaderná elektrárna	1000	6000	
Uhelná elektrárna	1000	4500 až 5000	
Fotovoltaická el.	1000	1000	1/6 výroby jaderné el. stejného výkonu
Větrná elektrárna	1000	1700	